

Research Article

Indo-pacific security strategy: competing for victory (Emphasizing America's military – economic power)

Bahador Zarei^{1*} , Jalil Delshad¹, Zahra Pishghahi Fard¹

1-Department of Political Geography, Faculty of Geography, University of Tehran, Tehran, Iran

Received: 13 Jun 2025 Accepted: 05 Nov 2025

Extended Abstract

Introduction

In 2007, then-Japanese Prime Minister Shinzo Abe gave it a geopolitical dimension. Japan's economic power, China's progressive economic reforms, the remarkable experiences of newly industrialized countries, and the economic growth of ASEAN are the most important centers of economic developments in the North and East Asian region. The structure of relations in this region is being formed based on the relations between the two great powers, the United States and China, and alongside them, players such as ASEAN, Japan, South Korea, and India have their own influences on military issues. But why is this region important to many countries, especially the United States? The importance of this region lies in the fact that, a significant part of the energy supply lines of the American and European economies passes through its sea routes. On the other hand, the Indo-Pacific region is a very important corridor and alternative for the exercise of US military power. This article attempts to explain the security strategy of important Indo-Pacific countries, especially the United States, in this region and to explain the reason for the tendency of important countries in this region towards an arms race.

Materials and Methods

First, we have compared US military capabilities with other major countries in the region. Second, we have examined how these core values and capabilities have shaped our understanding of the consolidation of US military power in the world, and in particular in the Indo-Pacific region. Thirdly, this research shows the relationship between economic power and military power for important countries in this region, especially the United States. The method of information and data collection is generally based on the library method.

Results and Discussion

The Indo-Pacific region, based on its political, economic, military and security characteristics, is the point of intersection of the policies of great powers such as the United States of America and China. In fact, the structure of competition in this region is being formed based on the relations between these two powers, and along with it, players such as ASEAN, Japan, South Korea and India have their own effects on this region. The competition for receiving and purchasing military weapons among the important countries of the Indo-Pacific region is very high. American arms companies have the highest sales in the region compared to other geopolitical regions. Among the various reasons for the purchase of weapons by the countries of the region, we can mention the economic-military growth of the aforementioned countries, especially China. Some of these countries are trying to reduce their military differences with other advanced and important economic-military countries of the region by forming military alliances such as AUKUS or by overtaking each other.

Citation: Zarei, B. et al, 2026. Indo-pacific security strategy: competing for victory, *Res. Earth. Sci.* 17(1), (95-112)
DOI: 10.48308/esrj.2026.107029

* Corresponding author E-mail address: b.zarei@ut.ac.ir

Conclusion

The United States now accounts for about 41.7 percent of global arms transfers. The role of American arms companies in the country's global ranking is very important. American arms manufacturers produce almost the largest share of arms sales in the world. Increasing economic power is one of the distinctive features of the countries of the Indo-Pacific region. The Indo-Pacific region is rapidly entering an arms race. One of the points that has pushed many Asian countries to buy heavy weapons today is the rapid increase in China's economic and military power. Countries such as Japan, South Korea, Taiwan, Singapore, and Australia are among the major arms buyers in the Pacific region that are buying weapons to counter China. India has become the world's largest arms importer in recent years, accounting for 14 percent of global arms imports. According to detailed SIPRI statistics, the Indo-Pacific region spent about \$2.400 billion from 2021 to 2024. The United States is not only stabilizing and consolidating its economy, but also saving money by concluding military contracts (such as AUKUS) to contain emerging countries in the field of trade and military in the Indo-Pacific region. It seems that by selling weapons to countries in the region, the United States can maintain its arms market and American arms companies and the security balance of the region, and to some extent contain China and maintain its position of power in the region.

Keywords: American arms companies, Arms competition, AUKUS cgreement, Indo-cacific region, US strategy.

استراتژی امنیتی ایندوپاسفیک: رقابت برای پیروزی (با تأکید بر قدرت نظامی - اقتصادی آمریکا)

بهادر زارعی^{۱*}، جلیل دلشادزاد^۱، زهرا پیشگاهی فرد^۱

۱- گروه جغرافیای سیاسی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

(پژوهشی) دریافت مقاله: ۱۴۰۴/۰۳/۲۳ پذیرش نهایی مقاله: ۱۴۰۴/۰۸/۱۴

چکیده گسترده

مقدمه

در سال ۲۰۰۷، شینزو آبه، نخست وزیر وقت ژاپن، به منطقه ایندوپاسفیک بعد ژئوپلیتیکی بخشید. قدرت اقتصادی ژاپن، اصلاحات اقتصادی مترقی چین، تجربیات قابل توجه کشورهای تازه صنعتی شده و رشد اقتصادی آسه آن، مهم ترین مراکز تحولات اقتصادی در منطقه شمال و شرق آسیا هستند. ساختار روابط در این منطقه بر اساس روابط بین دو قدرت بزرگ، ایالات متحده و چین، در حال شکل گیری است و در کنار آن ها، بازیگرانی مانند آسه آن، ژاپن، کره جنوبی و هند تأثیرات خود را بر مسائل نظامی دارند. اما چرا این منطقه برای بسیاری از کشورها، به ویژه ایالات متحده، مهم است؟ اهمیت این منطقه در این واقعیت نهفته است که بخش قابل توجهی از خطوط تأمین انرژی اقتصادهای آمریکا و اروپا از مسیرهای دریایی آن عبور می کند. از سوی دیگر، منطقه ایندوپاسفیک از نظر جغرافیایی، یک کریدور و جایگزین بسیار مهم برای اعمال قدرت نظامی ایالات متحده است. این مقاله سعی می کند تا استراتژی امنیتی کشورهای مهم ایندوپاسفیک به ویژه آمریکا را در این منطقه توضیح دهد و دلیل گرایش کشورهای مهم این منطقه به سمت مسابقه تسلیحاتی را بیان کند.

مواد و روش ها

اول، ما قابلیت های نظامی ایالات متحده را با سایر کشورهای بزرگ منطقه، با تأکید بر زمین شناسی نظامی و توپولوژی منطقه ای، مقایسه کرده ایم. دوم، بررسی کرده ایم که چگونه این ارزش ها و قابلیت های اصلی، درک ما از تثبیت قدرت نظامی ایالات متحده در جهان و به ویژه در منطقه ایندوپاسفیک را شکل داده اند. ثالثاً این تحقیق رابطه بین قدرت اقتصادی و قدرت نظامی برای کشورهای مهم این منطقه به ویژه آمریکا را نشان می دهد. روش جمع آوری اطلاعات و داده ها عموماً مبتنی بر روش کتابخانه ای است.

نتایج و بحث

منطقه ایندوپاسفیک بر اساس ویژگی های سیاسی، اقتصادی، نظامی و امنیتی خود، نقطه تلاقی سیاست های قدرت های بزرگی مانند ایالات متحده آمریکا و چین است. در واقع، ساختار رقابت در این منطقه بر اساس روابط این دو قدرت در حال شکل گیری است و در کنار آن، بازیگرانی مانند آسه آن، ژاپن، کره جنوبی و هند تأثیرات خاص خود را بر این منطقه دارند.

استناد: زارعی، ب. و همکاران، ۱۴۰۵. استراتژی امنیتی ایندوپاسفیک: رقابت برای پیروزی، پژوهشهای دانش زمین: ۱۷(۱)، (۱۱۲-۹۵)،

DOI: 10.48308/esrj.2026.107029

E-mail: b.zarei@ut.ac.ir

* نویسنده مسئول:

رقابت برای دریافت و خرید تسلیحات نظامی در بین کشورهای مهم منطقه ایندوپاسفیک بسیار بالاست. شرکت‌های تسلیحاتی آمریکایی بیشترین فروش را در این منطقه نسبت به سایر مناطق ژئوپلیتیکی دارند. از جمله دلایل مختلف خرید تسلیحات توسط کشورهای منطقه، می‌توان به رشد اقتصادی - نظامی کشورهای مذکور، به‌ویژه چین اشاره کرد. برخی از این کشورها با تشکیل اتحادهای نظامی مانند آکوس^۱ یا با پیشی گرفتن از یکدیگر، سعی در کاهش اختلافات نظامی خود با سایر کشورهای پیشرفته و مهم اقتصادی - نظامی منطقه دارند.

نتیجه‌گیری

ایالات متحده اکنون حدود درصد ۴۱/۷ درصد از نقل و انتقالات جهانی اسلحه را به‌خود اختصاص داده است. نقش شرکت‌های اسلحه‌سازی آمریکایی در رتبه‌بندی جهانی این کشور بسیار مهم است. تولیدکنندگان اسلحه آمریکایی تقریباً بیشترین سهم از فروش جهان را تولید می‌کنند. افزایش قدرت اقتصادی یکی از ویژگی‌های متمایز کشورهای منطقه ایندوپاسفیک است. منطقه ایندوپاسفیک به سرعت در حال ورود به یک مسابقه تسلیحاتی است. یکی از نکاتی که امروزه بسیاری از کشورهای آسیایی را به سمت خرید سلاح‌های سنگین سوق داده است، افزایش سریع قدرت اقتصادی و نظامی چین است. کشورهایمانند ژاپن، کره جنوبی، تایوان، سنگاپور و استرالیا از جمله خریداران اصلی اسلحه در منطقه اقیانوس آرام هستند که برای مقابله با چین سلاح می‌خرند. هند در سال‌های اخیر به بزرگ‌ترین واردکننده اسلحه در جهان تبدیل شده است و ۱۴ درصد از واردات جهانی اسلحه را به‌خود اختصاص داده است. طبق آمار دقیق سیپری^۲، منطقه ایندوپاسفیک از سال ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۴ حدود ۲/۴۰۰ میلیارد دلار هزینه کرده است. ایالات متحده نه تنها در حال تثبیت و تحکیم اقتصاد خود است، بلکه با انعقاد قراردادهای نظامی (مانند آکوس) برای مهار کشورهای نوظهور در حوزه تجارت و نظامی در منطقه ایندوپاسفیک، در حال صرفه‌جویی در هزینه‌ها نیز می‌باشد. به نظر می‌رسد ایالات متحده با فروش سلاح به کشورهای این منطقه می‌تواند بازار تسلیحاتی خود و شرکت‌های تسلیحاتی آمریکایی و تعادل امنیتی منطقه را حفظ کند و تا حدودی چین را مهار و جایگاه قدرت خود را در منطقه حفظ کند.

واژگان کلیدی: استراتژی ایالات متحده، توافقنامه آکوس، رقابت تسلیحاتی، شرکت‌های تسلیحاتی آمریکایی، منطقه ایندوپاسفیک.

مقدمه

تا یک دهه پیش، منطقه ایندوپاسفیک تنها یک مفهوم جغرافیایی از ادغام دو اقیانوس آرام و هند بود. اما در سال ۲۰۰۷، شینزو آبه، نخست وزیر وقت ژاپن، به آن بُعد ژئوپلیتیکی بخشید و طرح گفتگو و همکاری چهار کشور دموکراتیک منطقه ایندوپاسفیک (ژاپن، آمریکا، استرالیا و هند) را پیشنهاد کرد. اما با کناره‌گیری آبه از قدرت، این مفهوم برای مدتی به فراموشی سپرده شد. با انتخاب مجدد آبه در سال ۲۰۱۲ و پیروزی دونالد ترامپ در سال ۲۰۱۶ در آمریکا، مفهوم ایندوپاسفیک جایگاه خود را در ادبیات سیاسی جهان پیدا کرد. (Jamshidi et al, 2019). منطقه ایندوپاسفیک پویاترین و متنوع‌ترین منطقه جهان است. این منطقه به کانون اصلی سیاست و اقتصاد جهان تبدیل شده است. اهمیت روزافزون منطقه ایندوپاسفیک و

چشم‌انداز ژئوپلیتیکی در حال تحول شرق آسیا، این منطقه را به مرکز ثقل تغییر قدرت جهانی تبدیل کرده است (Amiri and Ghafarizadeh, 2021). این منطقه مرکز تمرکز سرمایه و فناوری است و پویاترین اقتصادهای جهان با بالاترین میانگین رشد جهانی در این منطقه متمرکز شده‌اند. توانمندی اقتصادی ژاپن، اصلاحات اقتصادی مترقی چین، تجربیات قابل توجه کشورهای تازه صنعتی شده و رشد اقتصادی «آسه آن» مهم‌ترین مراکز تحولات اقتصادی در منطقه شمال و شرق آسیا هستند. افزون بر این، روند وابستگی متقابل و گرایش به همگرایی اقتصادی در منطقه نیز قابل توجه است (Khazari, 2010). ساختار روابط در این منطقه بر اساس روابط دو قدرت بزرگ، ایالات متحده آمریکا و چین، در حال شکل‌گیری است و در کنار آن، بازیگرانی مانند آسه آن، ژاپن، کره جنوبی و هند تأثیرات

چین هم‌مرز هستند و به جنوب غربی اقیانوس آرام و سرزمین‌های شبه‌جزیره‌ای می‌رسند که در انتهای شمالی و جنوب غربی آن به این رشته می‌پیوندند. اقیانوس آرام، مجموعه‌ای از آب شور که از ۶۰ درجه جنوبی به موازات جنوب تا قطب‌شمال در شمال امتداد دارد و بین قاره‌های آسیا و استرالیا در غرب و آمریکای شمالی و آمریکای جنوبی در شرق قرار دارد. در نیمکره شمالی، اقیانوس آرام با اقیانوس منجمدشمالی در دریای برینگ ملاقات می‌کند (Cohen, 2015). جدایی بین اقیانوس آرام و هند کمتر متمایز است، اما به‌طور کلی در نظر گرفته می‌شود که در امتداد خط جزایری قرار دارد که از سوماترا به سمت شرق، از طریق جاوه تا تیمور، از آن طرف دریای تیمور تا کیپ لندندری در استرالیا گسترش می‌یابد. اقیانوس هند، سومین اقیانوس (بعد از اقیانوس‌های آرام و اطلس) در جهان با وسعتی برابر $73/600/000$ کیلومترمربع است. اقیانوس هند قسمتی از اقیانوس جهانی و پیوسته‌ای است که در جنوب قاره آسیا و بین آفریقا و استرالیا و دیگر جزایر اقیانوسیه و قاره قطب جنوب واقع شده است. این اقیانوس تنها ۲۰ درصد از سطح آب‌های کره زمین را در بر دارد. شمالی‌ترین بخش‌های آن در خلیج فارس و دریای سرخ تا ۳۰ درجه شمالی می‌رسد، ولی چون قسمت اعظم آن در نیمکره جنوبی قرار دارد و اغلب راه‌های بازرگانی آن از نواحی مجاور استوا می‌گذرد، به صورت دریایی استوایی شناخته شده است، در حالی که آب‌های آن در جنوب به سرزمین‌های قطب جنوب می‌رسد (Philomine A et al, 2024). شمار دریا‌هایی که به اقیانوس هند پیوسته‌اند، کمتر از اقیانوس‌های دیگر است. از جمله این دریاها باید دو دریای مهم سرخ و فارس (خلیج فارس) را در شمال اقیانوس نام برد. دریا‌های حاشیه‌ای دیگر این اقیانوس عبارتند از دریای عربستان در شمال غرب، دریای آندامان در شمال شرق و دریای ارافورا و دریای تیمور در شرق. در جنوب اقیانوس دریا‌های روسر لارسن، کوسموناتز، دیویس، موسون و دورویل واقع‌اند. افزون بر این دریاها، در حواشی اقیانوس هند شماری خلیج کوچک و بزرگ وجود دارند که اهم آن‌ها عبارتند از خلیج بزرگ عدن، خلیج عمان و خلیج فارس در شمال غرب که در ردیف دریاها ذکر شده‌اند. اقیانوس هند یک منطقه دریایی وسیع است که از ساحل شرقی آفریقا تا ساحل غربی استرالیا امتداد دارد (Karimi and

خاص خود را بر مسائل نظامی دارند. اما چین به‌عنوان بزرگ‌ترین قدرت درون منطقه‌ای در منطقه ایندوپاسفیک و ایالات متحده به‌عنوان قدرت برتر جهان، نقش مهمی در معادله قدرت نظامی منطقه‌ای ایفا می‌کنند (Khazari, 2010). اما چرا این منطقه برای آمریکا اهمیت دارد؟ یکی از ابزارهای استراتژی آمریکا، جلوگیری از ظهور مراکز قدرت نظامی در سطح جهانی و منطقه‌ای است. اهمیت این منطقه در این است که بخش مهمی از خطوط تأمین انرژی اقتصاد آمریکا و اروپا از مسیرهای دریایی آن عبور می‌کند. از سوی دیگر، منطقه ایندوپاسفیک یک کریدور بسیار مهم و جایگزینی برای اعمال قدرت نظامی آمریکا به سایر مناطق است که در واقع انتقال قدرت آمریکا از سرزمین مادری به سایر مناطق را تسهیل می‌کند و بدون آن، هرگونه انتقال قدرت آمریکا در سطح جهانی بسیار پرهزینه و غیرممکن خواهد بود (Mottaqi, 2011). این مقاله سعی دارد تا استراتژی امنیتی کشورهای مهم ایندوپاسفیک به‌ویژه آمریکا را در این منطقه تبیین نماید و دلیل گرایش کشورهای مهم این منطقه به سمت مسابقه تسلیحاتی را بیان کند.

منطقه‌ی مورد مطالعه

ایندوپاسفیک از نظر جغرافیایی منطقه‌ای است که اقیانوس هند در یک سر و اقیانوس آرام در سر دیگر آن قرار دارد. امروزه این مفهوم با بار ژئوپلیتیکی همراه است و در مقابل اصطلاح آسیا - پاسفیک به کار می‌رود (Chong and Wu, 2018). این منطقه دارای مرزهای درهم تنیده، گروه‌های قومی مختلف، زبان‌های مختلف و مذاهب مختلف است. منطقه ایندوپاسفیک (آسیا - پاسفیک) سومین مرکز قدرت ژئوپلیتیکی بزرگ در حوزه دریایی است. این منطقه بیش از شش هزار مایل در یک قوس از کره جنوبی، ژاپن و تایوان (حداقل در حال حاضر) از طریق فیلیپین، سنگاپور، مالزی، تایلند، اندونزی، برونئی، تیمور شرقی و پاپوآ گینه نو تا استرالیا و نیوزیلند امتداد دارد. این منطقه همچنین شامل تعدادی از ایالت‌های جزیره‌ای غربی اقیانوس آرام، مانند پالاتو، میکرونزی، سولومون‌ها، وانواتو، و مارشال‌ها و همچنین وابستگی‌های ایالات متحده مانند گوام و ماریانای شمالی (سایپان) است. بنابراین، رشته‌ای از کشورهای خشکی آسیای فراساحلی را دربر می‌گیرد که با دریا‌های

۳۷ کشور قاره‌ای، شبه‌جزیره‌ای و جزایری است. ایندوپاسفیک بیش از ۳ میلیارد نفر - نیمی از جمعیت جهان - از جمله دو کشور چین و هند را در خود جای داده است و مکانی است که در آن بیش از سه هزار زبان صحبت می‌شود. این منطقه بزرگ‌ترین دموکراسی جهان (هند) و بزرگ‌ترین کشورهای مسلمان (اندونزی، پاکستان و هند) را دارد. این منطقه شامل برخی از بزرگ‌ترین و پیشرفته‌ترین نیروهای نظامی جهان، از جمله نیروهای چین، کره شمالی، کره جنوبی، هند و ژاپن است. این منطقه سالانه ۷۵۰۰۰ کشتی را از طریق آبراه‌های استراتژیک خود مانند تنگه مالاکا و سوندا عبور می‌دهد. این منطقه آسیا را به اروپا و خاورمیانه متصل می‌کند. ایالات متحده آمریکا در نیمکره غربی زمین و در شمال قاره آمریکا واقع شده است و از شرق و جنوب شرقی به اقیانوس اطلس و خلیج مکزیک و از غرب به اقیانوس آرام منتهی می‌شود (Auslin, 2017).

Allahvardizadeh, 2014). سواحل اقیانوس هند دارای اشکال مختلفی است این سواحل دارای اصل رسوبی، مناظر آبرفتی، دلتایی یا باتلاقی دارند و سواحلی که اصل گسلی دارند. از نظر جغرافیایی این اقیانوس از شمال به قاره آسیا، از غرب به قاره آفریقا، از شرق به اقیانوسیه و کشور استرالیا و از جنوب به اقیانوس منجمد جنوبی منتهی شده و ۳۷ کشور به این اقیانوس راه دارند. از جمله جزایری که در اقیانوس هند از آن‌ها نام برده شده عبارتند از: جزایر تیمور، مالدیو، سنتینل، راتنست، پمبا، کریسمس، سنت‌پل، آمستردام، آشمو و کارتیر، سیشیل و کشورهای واقع در منطقه جنوب آسیا عبارتند از هند، پاکستان، بوتان، میانمار، سری-لانکا، بنگلادش و نپال. جنوب آسیا یک منطقه ژئوپلیتیکی متمایز است که به دلیل طبیعت، فرهنگ، تفاوت‌های اجتماعی، سیاست و تا حد زیادی مذهب از قلمروها و مناطق اطراف جدا شده است (Wikipedia, 2024). در واقع، منطقه ایندوپاسفیک شامل

شکل ۱: نقشه موقعیت کشورهای منطقه ایندوپاسفیک (India of Maps, 2025)

Fig. 1: Location map of the countries of the Indo-Pacific region (Maps of India, 2025)

متحده را با سایر کشورهای مهم منطقه با استفاده از آمارهای دقیق سازمان‌های معتبر جهانی مقایسه کرده‌ایم و مفاهیم کلیدی را شناسایی کرده‌ایم. این مطالعه درک بهتری از چگونگی تحلیل ابزارهای قدرت نظامی در هر زمینه به ما می‌دهد. ثانیاً، بررسی کرده‌ایم که چگونه این ارزش‌ها و قابلیت‌های اصلی توانسته‌اند درک ما از تحکیم قدرت نظامی آمریکا در جهان و به‌ویژه در منطقه ایندوپاسفیک را شکل دهند. ثالثاً این تحقیق رابطه بین قدرت اقتصادی و قدرت نظامی برای کشورهای مهم این منطقه به‌ویژه آمریکا را بیان می‌نماید. بنابراین، روش تحقیق این مقاله توصیفی-تحلیلی و مبتنی بر رویکرد تطبیقی است و روش جمع‌آوری اطلاعات و داده‌ها عموماً مبتنی بر روش کتابخانه‌ای است. پس از جمع‌آوری و

مواد و روش‌ها

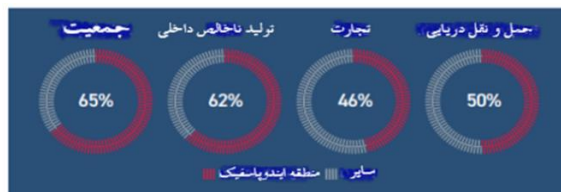
شاید اساسی‌ترین روش برای مطالعه تثبیت و گسترش ابزارهای قدرت، مقایسه باشد. بنابراین، ما یک تحلیل تطبیقی از روایت‌های مربوط به قابلیت‌های نظامی ایالات متحده و کشورهای اصلی و رقیب ایالات متحده در منطقه ایندوپاسفیک انجام داده‌ایم تا جایگاه قدرت نظامی آمریکا و رابطه آن با درآمد و رشد اقتصادی ایالات متحده را بر اساس قابلیت‌های این کشور در منطقه ایندوپاسفیک تعیین کنیم. تحقیق ما از طرح تحقیق تحلیلی پیروی می‌کند و بررسی می‌کند که چگونه تحلیل مورد نظر در راستای مجموعه گسترده ارزش‌های ایالات متحده و سایر کشورهای منطقه روایت می‌شود. برای شناسایی آن، چندین مرحله تحلیلی را انجام داده‌ایم. ابتدا، قابلیت‌های نظامی ایالات

نیمی از حمل و نقل دریایی جهان را تشکیل می‌دهد. همچنین از نظر اقتصادی و فناوری منطقه‌ای پویا است که شرکای کلیدی کشورهای عمده این منطقه در صنایع استراتژیک مانند نیمه‌هادی‌ها در آن قرار دارند. با به رسمیت شناختن اهمیت استراتژیک ایندوپاسفیک، کشورهای سراسر جهان تعامل خود را با این منطقه افزایش داده‌اند و استراتژی‌های ایندوپاسفیک مربوطه خود را ارائه می‌کنند. یک دموکراسی قوی با اقتصاد توسعه‌یافته. این به این دلیل است که رشد اقتصاد باز کشورهای عمده این منطقه به شدت به صادرات متکی است. به لحاظ جغرافیایی منطقه‌ای، منطقه ایندوپاسفیک همچنین محل بسیاری از مسیرهای استراتژیک کشتیرانی است. بیشتر تجارت کشورها به خطوط ارتباطی دریایی بستگی دارد و بخش قابل توجهی از آن از طریق تنگه هرمز، اقیانوس هند، تنگه مالاکا و دریای چین جنوبی می‌گذرد. به‌طور خاص، دریای چین جنوبی یک مسیر دریایی کلیدی است که به ترتیب حدود ۶۴ درصد و ۴۶ درصد از حمل و نقل نفت خام و گاز طبیعی کشوری نظیر کره جنوبی را تشکیل می‌دهد (The Government of the Republic of Korea, 2022).

طبقه‌بندی اطلاعات، تحلیل آن‌ها عموماً از طریق توصیف و مبتنی بر تفکر، منطق و استدلال انجام شده است.

بحث و نتایج

اهمیت استراتژیک منطقه ایندوپاسفیک در جهان
قلمروهای ژئواستراتژیک مناطق وسیع جهانی هستند که به اندازه کافی مهم هستند تا پویایی‌های استراتژیک جهانی را شکل دهند و نیازهای استراتژیک قدرت‌های بزرگ را برآورده کنند. این قلمروها از طریق جریان‌های گردش - مردم، کالاها و ایده‌ها - ساختار یافته و از طریق کنترل مناطق استراتژیک و فضاهای دریایی تثبیت می‌شوند (Roumina, 2025). ایندوپاسفیک در حال حاضر یک منطقه جهانی به‌طور فزاینده‌ای بزرگ و گسترش‌یافته است که منعکس‌کننده اهمیت ژئواکونومی و ژئواستراتژی دو اقیانوس و منطقه وسیع‌تری از همکاری‌های تمام‌عیار است. منافع ملی کشورهای این منطقه مستقیماً با ثبات و رفاه در منطقه گره خورده است. ایندوپاسفیک که ۶۵ درصد از جمعیت جهان را در خود جای داده است، ۶۲ درصد از تولید ناخالص داخلی جهان، ۴۶ درصد تجارت بین‌المللی و

شکل ۲: اهمیت استراتژیک منطقه ایندوپاسفیک

Fig. 2: The strategic importance of the Indo-Pacific region

شکل ۳: چشم‌انداز کشورهای عمده برای منطقه ایندوپاسفیک

Fig. 3: Outlook of major countries for the Indo-Pacific region

آی بی توسط ژاپن را اتخاذ کرده و نقطه کانونی ژئوپلیتیک خود را گسترش داده است: «مفهوم ایندوپاسفیک بدون ارزش یا خنثی نیست، بلکه ذاتاً سیاسی و دارای ارزش است. این روایت استراتژیک مفهوم قدیمی تر آسیا-پاسفیک که قبلاً بر جهانی‌سازی، وابستگی متقابل اقتصادی و اتصال و همکاری چندجانبه در سطح منطقه را تأکید می‌کرد، عبور

به‌عنوان یک گفتمان استراتژیک، ایندوپاسفیک اساساً مورد مناقشه است. بازیگران مختلف این مفهوم را متفاوت تفسیر می‌کنند. چین آن را با دیدگاهی بدبینانه تصور کرد: «ایندوپاسفیک اساساً بی‌معنی و از نظر استراتژیک خطرناک است زیرا معضل امنیت منطقه را تشدید می‌کند». در مقابل، ایالات متحده، حداقل از سال ۲۰۱۷، استراتژی اف

برخوردار است و می‌تواند در روابط بین‌المللی، رقابت با دیگر کشورها و حفظ امنیت و منافع ملی نقش مهمی داشته باشد (Mikame and Mohammadi, 2013). توان نظامی یکی از ابزارهایی است که به واسطه آن، قدرت سیاسی ایجاد شده و استمرار می‌یابد. برای اینکه ارتش‌ها از آمادگی لازم برای رویارویی با خطر هجوم بیگانگان برخوردار باشند، اتخاذ تدابیر استراتژیک برای توسعه نیروها و افزایش توان رزمی آنها ضروری است. بدیهی است که تصمیمات استراتژیک در این مورد وقتی واقع‌بینانه و منطقی خواهند بود که بر مبنای اطلاعات دقیق و ارزیابی‌های صحیح از وضعیت موجود و میزان آمادگی رزمی نیروها، نقاط ضعف و قوت و جایگاهی که باید در پایان برنامه‌ریزی احراز کنند، اتخاذ شوند (Jafarina et al, 2019). برای قدرت‌های نظامی دسته‌بندی‌های مختلفی ارائه شده است که متداول‌ترین آنها که مورد تأیید دایره‌المعارف ویکی‌پدیا نیز است عبارتند از (آبر نیرو، آبر قدرت، قدرت بزرگ، قدرت متوسط و قدرت منطقه‌ای):

آبر نیرو: این اصطلاح بعد از فروپاشی شوروی مطرح شد و به تنها ابرقدرت باقیمانده از دوران جنگ سرد یعنی آمریکا اطلاق گردید.

آبرقدرت: ابرقدرت کشوری است که دارای موقعیت رهبری در سیستم بین‌المللی بوده و توانایی نفوذ در فرایند قدرت در سطح جهان را داشته باشد. این واژه برای نخستین بار پس از جنگ جهانی دوم در مورد کشورهای آمریکا و شوروی به کار رفت. علاوه بر آمریکا، کشورهایی که پتانسیل تبدیل شدن به ابرقدرت را دارند عبارتند از روسیه، چین، هند و اتحادیه اروپا.

قدرت بزرگ: قدرت‌های بزرگ کشورهایی هستند که از نظر سیاسی، اقتصادی و نظامی می‌توانند جهانی عمل کنند. قدرت نظامی این کشورها مکمل قدرت سیاسی و دیپلماسی آنان بوده و از قدرت نرم فرهنگی قابل توجهی برخوردارند. این اصطلاح اولین بار در سال ۱۴۱۸ برای نشان دادن کشورهای مهم در اروپا به کار رفت. ارائه لیست دقیق از قدرت‌های بزرگ مورد اختلاف است. لیکن اغلب تحلیلگران، کشورهای چین، انگلیس، فرانسه، آلمان، ایتالیا، هند و ژاپن را جزء این کشورها دانسته‌اند.

قدرت متوسط: برای قدرت‌های متوسط نمی‌توان تعریف دقیقی ارائه نمود. برخی کارشناسان شاخص متوسط بودن

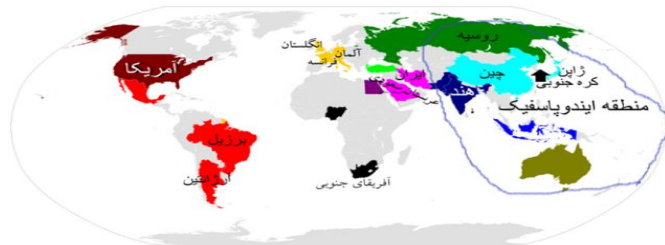
کرده و جایگزین آن شده است، که در همکاری اقتصادی آسیا-پاسفیک (آپک) به اوج خود رسید». رقابت قدرت‌های بزرگ، معضل امنیتی منطقه‌ای را تشدید کرده و تنش‌های منطقه‌ای و پتانسیل تشدید تنش‌ها را تشدید کرده است. درگیری‌های نظامی احتمالاً بیش از گذشته اتفاق می‌افتد. این همچنین ذهنیت سمت انتخاب را در بین کشورهای کوچک/متوسط سوق می‌دهد و حفظ استراتژی پوشش ریسک را نسبتاً دشوار می‌کند (Jittipat, 2022).

رابطه قدرت ملی با قدرت نظامی

به لحاظ لغوی قدرت به معنی توانایی یا توانمندی است که میزان تأثیر بالقوه یا بالفعل یک فرد یا شیء بر افراد یا اشیاء دیگر را نشان می‌دهد. برتراند راسل آن را پدید آوردن آثار مطلوب و ماکس وبر امکان تحمیل اراده خود بر رفتار دیگران تعریف نموده است (Nabavi, 2001). الوین تافلر معتقد است قدرت در تمامی نظام‌های اجتماعی و روابط انسانی، امری ذاتی است و چیزی نیست مگر وجهی از هر رابطه یا تمامی روابط میان افراد. در نتیجه، اجتناب‌ناپذیر و خنثی بوده و ذاتاً نه خوب است و نه بد. او معتقد است چون روابط انسانی همواره در حال تغییراند، روابط قدرت نیز در فرایند دائمی تغییر قرار دارند (Toffler, 1991). دولت‌ها مهم‌ترین واحدهای سیاست جهانی هستند، زیرا آن‌ها قدرت را بیشتر از دیگران به کار می‌گیرند. دولت‌ها به این دلیل بیشتر از دیگران این کار را انجام می‌دهند، که آن‌ها قدرت را سامان می‌بخشند. دولت‌ها به دنبال منافع ملی هستند. بر سر هم، قدرت را می‌توان به دو گونه سخت‌افزاری و نرم‌افزاری تقسیم کرد. قدرت سخت‌افزاری نیز خود به سه دسته نظامی - سیاسی، اقتصادی - فنی و فرهنگی - ارتباطی تقسیم می‌شود (Mikame and Mohammadi, 2013). قدرت نظامی به توانایی یک کشور یا سازمان نظامی برای تحقق اهداف نظامی و اجرای عملیات نظامی اشاره دارد. عواملی مانند تعداد و آمادگی نیروهای نظامی، کیفیت و قدرت تجهیزات و سامانه‌های نظامی، توانایی در تولید و توسعه فناوری‌های نظامی پیشرفته، تجربه و آموزش نیروهای نظامی، طولانی بودن زمان خدمت نیروهای نظامی و رهبری مؤثر می‌توانند بر قدرت نظامی تأثیر بگذارند. همچنین، داشتن صنعت پایدار و توانایی تولید و تأمین تجهیزات نظامی نیز نقش مهمی در قدرت نظامی یک کشور ایفا می‌کنند. قدرت نظامی یک کشور از اهمیت بالایی

قدرت‌ها را مقدار جی‌ان‌پی آنان دانسته و در صورتی که این شاخص خیلی بزرگ یا خیلی کوچک نباشد، آن کشور را قدرت متوسط در نظر می‌گیرند. قدرت منطقه‌ای: قدرت منطقه‌ای قدرتی است که به یک منطقه جغرافیایی خاص تعلق بیشتری داشته و نفوذ نظامی

قدرت‌ها را مقدار جی‌ان‌پی آنان دانسته و در صورتی که این شاخص خیلی بزرگ یا خیلی کوچک نباشد، آن کشور را قدرت متوسط در نظر می‌گیرند. قدرت منطقه‌ای: قدرت منطقه‌ای قدرتی است که به یک منطقه جغرافیایی خاص تعلق بیشتری داشته و نفوذ نظامی

شکل ۴: نقشه جهانی قدرت‌های منطقه‌ای (Maps of World, 2025)

Fig. 4: Global map of regional powers (Maps of World, 2025)

زمین‌شناس نظامی می‌بایست به ویژگی‌های زمین در انجام عملیات توجه دقیق داشته باشد که به تعداد مهمی از آنها در ذیل اشاره شده است:

الف) موقعیت و وضعیت منطقه ایندوپاسفیک

شناخت ویژگی‌ها و طبیعت زمین، میزان شیب کوه‌ها، دره‌ها، شبکه دسترسی، وضعیت استقرار جلگه و دشت‌ها، شرایط طبیعی رودخانه‌ها، باطلاح‌ها و مرداب‌ها مهم‌ترین عامل در چگونگی حرکت نیروهاست. منطقه ایندوپاسفیک دو اقیانوس (آرام و هند) به همراه بسیاری از رودخانه‌ها را شامل می‌شود که برای برنامه‌ریزی نظامی به دانش زمین آن منطقه نیاز است.

ب) شکل و ماهیت ناهمواری‌های سطح زمین در منطقه ایندوپاسفیک

شکل و ماهیت انواع ناهمواری‌های سطح زمین، پایه‌ای است که بر روی آن تمام عوارض زمین قرار گرفته‌اند. در این رابطه سه بخش اصلی ناهمواری‌ها با اهمیت نظامی در منطقه ایندوپاسفیک به عنوان مرتفع‌ترین، وسیع‌ترین و عمیق‌ترین سرزمین مورد توجه می‌باشد. اراضی مرتفع، سرزمین هموار یا مسطح و مناطق دارای فرورفتگی، هر یک به‌طور منحصر به‌فردی بر توان و استعداد نیروی هوایی و زمینی برای آزادی عمل و قدرت مانور، تعیین اهداف، اجرای آتش مؤثر، هدایت عملیات غیر رزمی، هماهنگی اقدامات و تدارک پشتیبانی لازم در سطوح مختلف استراتژیکی، عملیات تاکتیکی تأثیر می‌گذارد. جدول زیر فهرستی از اشکال زمین را نشان می‌دهد.

در منطقه ایندوپاسفیک پنج کشور عمده به لحاظ اقتصادی - نظامی (آمریکا، چین، هند، روسیه و ژاپن) از بُرد جهانی (آمریکا و روسیه) و منطقه‌ای (چین، هند و ژاپن) با قابلیت‌ها و توانایی‌های خاصی برخوردار هستند. در شرق آسیا سه کشور چین - ژاپن - کره جنوبی از قدرت نظامی بسیار بالایی نسبت به سایر کشورها برخوردار هستند. در جنوب آسیا دو کشور هند و پاکستان از توانایی چشمگیری به لحاظ نظامی (به‌ویژه هسته‌ای) برخوردارند که آن‌ها را با سایر کشورهای همسایه متمایز می‌گرداند. در آسیای جنوب شرقی کشور اندونزی از قدرت نظامی برتری نسبت به سایر کشورهای این منطقه برخوردار است.

زمین‌شناسی قدرت نظامی در منطقه ایندوپاسفیک

عوامل زمین‌شناسی نظامی به لحاظ کاربردهای نظامی و سیاسی اهمیت خود را نشان می‌دهد که در ارتباط تنگاتنگ با اثرات و کارایی عوامل زمین‌شناسی در عملیات‌های مختلف از جمله عملیات نظامی (نیروهای خودی و دشمن و مأموریت‌های محوله (حمله، دفاع، عقب‌نشینی و ...)) در جنگ‌های (هسته‌ای، کلاسیک و مدرن) و عملیات غیر نظامی (کمک‌های انسان دوستانه، امداد و کمک‌رسانی در سوانح طبیعی، جستجو و نجات، مبارزه با باندهای قاچاق و مواد مخدر و عملیات ویژه انتظامی) می‌باشد. زمین‌شناسی نظامی در مقابل تهدیدات داخلی و خارجی و شرایط مختلف ژئوپلیتیک هر منطقه به‌ویژه منطقه ایندوپاسفیک، ارزش خاص خود را دارد. بنابراین زمین‌شناسی نظامی، نمود عملی و انطباق دانش زمین‌شناس در عرصه کاربرد است. لذا یک

جدول ۱: فهرستی از اشکال زمین

Table 1: List of landforms

Depression (puddle)	Relatively flat lands	Highlands
Valley, Watershed, Canyon (narrow strait or gorge), Ravines, Large and small caves, Crater of a volcanic cone	Plains, Plateaus, Mahour Plateau- hill (with flat peaks) – hill (whose upper surface is smooth and level)	Hills, Ridges, Cliffs (Cliffs)

فصلی و آلودگی قرار ندارند ولی در اغلب موارد از مواد کانی بسیار زیادی برخوردارند که امکان استفاده از آن‌ها با سیستم‌های خنک‌کننده معمولی میسر نمی‌باشد. در مناطقی که زمین بر اثر تابش شدید آفتاب سوخته و خشک شده است، منابع زیرزمینی تنها آب قابل اطمینانی است که می‌توان به آن دسترسی پیدا نمود. تأمین آب در این‌گونه اراضی خشک زمانی اهمیت پیدا می‌کند که در فصل تابستان به هنگام بالا رفتن درجه حرارت نیاز به آب شدت پیدا کند (Sageology.blogfa.com, 2020).

بنابراین، قدرت نظامی و زمین با هم رابطه نزدیکی دارند. زمین نقش اساسی در استقرار و عملکرد نیروهای نظامی ایفا می‌کند. از جمله این نقش‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

الف) موقعیت استراتژیک

زمین می‌تواند موقعیت‌های استراتژیک منحصر به فردی را فراهم کند که برای نیروهای نظامی اهمیت زیادی دارند. این موقعیت‌ها می‌توانند در برقراری دفاع، حملات، و حمل و نقل نیروها و تجهیزات موثر باشند.

ب) دسترسی به منابع

زمین می‌تواند به نیروهای نظامی دسترسی به منابع حیاتی مانند آب، مواد غذایی، و سوخت را فراهم کند. این منابع در تأمین نیازهای نیروهای نظامی در طول عملیات، بسیار مهم هستند.

ج) پنهان و محافظت

زمین می‌تواند به نیروهای نظامی کمک کند تا در مواقع لزوم، پنهان شوند و در برابر حملات دشمن محافظت شوند. ویژگی‌های زمین مانند کوهستان‌ها، جنگل‌ها، و رودخانه‌ها می‌توانند به عنوان پناهگاه‌ها و مانع‌های طبیعی برای نیروهای نظامی عمل کنند.

د) حرکت و حمل و نقل

زمین می‌تواند به نیروهای نظامی کمک کند تا به راحتی حرکت کنند و تجهیزات خود را حمل و نقل کنند. وجود جاده‌ها، پل‌ها، و سایر زیرساخت‌ها می‌تواند تأثیر زیادی در سرعت و دقت عملیات نظامی داشته باشد.

ج) تأمین آب در منطقه ایندوپاسفیک

در منطقه ایندوپاسفیک نیروهای نظامی در زمان صلح و در جنگ، خواه فعال و یا غیر فعال، در تأسیسات ثابت یا متحرک در صحرا نیاز به مقدار زیادی آب دارند. در مناطق خشک و صحرایی، به‌ویژه هنگامی که نیروهای نظامی به تعداد یک لشکر در حال حرکت هستند، تأمین آب بسیار دشوار است. آب آشامیدنی باید خوش طعم باشد و عاری از آلودگی و باکتری‌های بیماری‌زا باشد تا از شیوع امراض مسری جلوگیری شود. آب را می‌توان از دو منشاء تهیه نمود:

۱) آب‌های سطحی: رودخانه‌ها و برخی از آب‌های داخلی، منابع وسیع از آب‌های شیرین در سطح زمین هستند. در منطقه ایندوپاسفیک رودخانه‌های آب شیرین زیادی وارد دریاها و دو اقیانوس آرام و هند می‌شود که می‌تواند بسیار حائز اهمیت باشد. ذخایر کوچک‌تر شامل استخر، رودخانه-های کوچک و چشمه‌ها می‌باشند. در کوهستان‌ها منابع آبی نسبتاً محدود است زیرا در کوهستان جریان‌های سطحی آب در آب و هوای سرد آغاز می‌گردد که در بیشتر ماه‌های سال یخ بسته‌اند. منابع آبی چندان زیادی را هم نمی‌توان در مناطق حاره پیدا نمود، زیرا در این‌گونه مناطق آلودگی ممتدی حکمفرما و غالب است و از طرفی نمی‌توان به منابع آبی در شهرهای کوچک و مراکز شهری اعتماد کرد، زیرا گاهی اوقات مواد شیمیایی سمی و فاضلاب‌هایی که به‌طور ناقص تصفیه شده‌اند، آب‌های جاری و مخازن آبی را آلوده می‌کنند.

۲) آب‌های زیر سطحی: همه ریزش‌های جوی و آب‌های حاصل از ذوب برف به سیستم‌های زهکشی سطحی تخلیه نمی‌گردند و مقدار زیادی از آن‌ها به مخازن و سفره‌های زیرزمینی نفوذ می‌کنند و میزان نفوذ نیز به انباشت‌ها، شیب‌ها، ترکیبات خاک و نفوذپذیری سنگ‌های زیرزمین وابستگی دارند. چاه‌های آرتزین که در امتداد خطوط گسل-ها و شکاف‌ها بر اثر فشارهای هیدروستاتیکی به بیرون از سطح زمین پرتاب می‌شوند، آنچنان تحت تأثیر نوسانات

ه) تجهیزات نظامی

زمین می‌تواند در ساخت و نصب تجهیزات نظامی، از جمله پدافند هوایی، پایگاه‌های نظامی و نیروگاه‌ها، نقش اساسی ایفا کند.

و) تأثیر بر جنگ

زمین می‌تواند بر نتیجه جنگ تأثیر بگذارد. ویژگی‌های زمین مانند زمین‌های صاف، کوهستانی یا جنگلی می‌تواند بر نوع عملیات نظامی و تاکتیک‌های مورد استفاده تأثیر بگذارد.

به‌طور کلی، زمین یک عامل اساسی در قدرت نظامی است و نیروهای نظامی باید به اهمیت آن توجه کنند و از آن به‌عنوان یک ابزار راهبردی استفاده کنند (Ibid). از آنجایی که منطقه ایندوپاسفیک از دو اقیانوس مهم و بزرگ و چندین دریا و تنگه‌های بسیار مهم به لحاظ ژئوپلیتیکی و اقتصادی برخوردار است، هزینه امنیتی کشورهای مهم این منطقه بسیار زیاد است و به لحاظ اهمیت ژئواستراتژی - ژئوپلیتیکی و ژئواکونومی این منطقه، کشورهای مهم این منطقه نظیر هند، استرالیا، ژاپن و ... می‌بایست سالانه نیروهای سه گانه ارتش خود (زمینی، دریایی و هوایی) را به‌روزرسانی کنند. این منطقه از زمین‌هایی با عوارض طبیعی زیاد نظیر وجود رودخانه‌های عمیق و نیمه عمیق زیاد، کوه‌های مرتفع، اقیانوس‌ها و دریا‌های بزرگ و تنگه‌ها و ... برخوردار است که همگی می‌توانند در پیچیدگی اهمیت ژئوپلیتیکی و امنیتی این منطقه بیافزایند.

مفهوم ژئوپلیتیک

ژئوپلیتیک از زمان وضع واژه آن از نظر مفهومی و نیز موقعیت اجتماعی و علمی دچار فراز و نشیب شده و از حالتی شناور در موضوعات مورد اطلاق نیز برخوردار بوده است. از سویی این واژه از دهه هفتاد و هشتاد قرن بیستم به این طرف دچار بازخیزی شده و از رواج چشمگیری برخوردار شده است. فروپاشی نظام دوقطبی در جهان و حوادث دهه ۱۹۹۰ نیز در رشد جهشی ژئوپلیتیک مؤثر بوده است. این در حالیست که هنوز بر سر تعریف ژئوپلیتیک اتفاق نظر وجود ندارد. به نظر تیلور ۱۹۸۴ «برخی مفاهیم کلیدی در ژئوپلیتیک وجود دارد که می‌تواند به بهترین وجه برای بحث در سطوح دولت ملی،

منطقه‌ای و بین‌المللی سازمان یابد». افزون بر استفاده از روش مفهومی در مباحث ژئوپلیتیک افرادی نظیر جان آلفولین، الک انسلین، پاتریک آسولیان و ... روش‌های کمی و ریاضی را وارد مطالعات و تحلیل‌های ژئوپلیتیکی نموده‌اند. با وجود اینکه ژئوپلیتیک در یک قرن گذشته موضوع مورد بحث بوده و از موقعیت‌های برجسته‌ای نیز برخوردار بوده ولی به دلایل مختلف نتوانسته است به تعریف و مفهومی روشن که مورد توافق باشد برسد و حتی نسبت آن با جغرافیای سیاسی علیرغم رابطه تنگاتنگ با یکدیگر، به‌طور وضوح مشخص نگردیده است و اظهار نظرهای متفاوت و بعضاً متناقضی ابراز می‌شود. این وضعیت بر ابهام و پیچیدگی کار افزوده است. از طرفی در بسیاری از منابع و نوشته‌ها به جای تعریف، اقدام به تعبیر و تفسیر و انجام توصیف‌های گوناگون شده است نظیر: دانش کسب قدرت، دانش رقابت، مناطق بحرانی، دانش برخورد دولت‌ها و اختلافات مرزی، علم منازعات و کشمکش‌ها، دانش تحلیل موقعیت جغرافیایی کشورها و واژه ژئوپلیتیک برای اولین بار توسط رودولف کیلن سوئدی که متأثر از اندیشه‌های جغرافیای سیاسی جدید راتزل آلمانی بود به کار گرفته شد. درواقع، او از ژئوپلیتیک تأثیر عوامل جغرافیایی نظیر کوه‌ها، اقیانوس‌ها، منابع طبیعی، انرژی، جمعیت و غیر آن را بر اهمیت سیاسی کشور نتیجه می‌گرفت. ژئوپلیتیک در نیمه اول قرن بیستم با نظریه‌های متعددی توسعه یافت. نظریه‌هایی که عمدتاً به نقش فضای جغرافیایی در قدرت و استراتژی‌های جهانی می‌پرداختند نظیر: نظریه قلب زمین هالفورد مکیندر، قدرت دریایی آلفرد ماهان، نظریه ریملند نیکولاس جان اسپایکمن و در دوره جنگ سرد ژئوپلیتیک در روابط دو ابر قدرت آمریکا و شوروی بر انتخاب‌های استراتژیک در اهداف نظامی و سیاسی تأکید داشت. نظیر سیاست کمربند سد نفوذ (کانتین منت) به دور شوروی، استراتژی بازدارندگی اتمی، رقابت فضایی، تکنولوژی اطلاعاتی و غیره که با هدف افزایش قابلیت رقابت و کنترل جهانی همراه بود (Hafeznia, 2016). در راستای مفهوم ژئوپلیتیک اندیشمندان زیادی تعاریف متفاوت از آن ارائه کرده‌اند که به آنها در جدول ذیل اشاره گردیده است:

جدول ۲: تعاریف ارائه شده از ژئوپلیتیک توسط تعدادی از اندیشمندان (Hafeznia, 2014)

Table 2: Definitions of Geopolitics Provided by a Number of Thinkers (Theorists) (Hafeznia, 2014)

Theorists	Definition
Hartshorne	Geopolitics is the application of the knowledge and techniques of political geography to issues of international relations.
Samuel B. Cohen	Geopolitics is the applied area of the relationship between geographical space and politics.
Otuathail	Geopolitics is a form of knowledge and power that is a product of the imperialist competitions of the 1870s to 1945, from the First and Second World Wars.
Peter Taylor	Geopolitics is the study of the geographical distribution of power among the countries of the world, especially the competition between the great and major powers.
The Oxford Dictionary	Geopolitics as the study of how policies are influenced by geographical factors.

تهدیدات امنیتی در منطقه ایندوپاسفیک

منطقه ایندوپاسفیک در سال‌های اخیر با تهدیدات امنیتی قابل توجهی رو به رو بوده است. نکته نگران‌کننده این است که در استراتژی‌های کشورهای منطقه برای مقابله با این تهدیدها، واگرایی‌هایی وجود دارد. هر کشور طبق منافع خود عمل می‌کند و تلاش‌های امنیتی جمعی در منطقه را تضعیف می‌کند (Tuan, 2020). عوامل اصلی تهدیدکننده امنیت در منطقه ایندوپاسفیک عبارتند از: تکثیر موشک‌های بالستیک، سلاح‌های کشتار جمعی، مسابقه تسلیحاتی و حضور نظامی بالقوه ایالات متحده در منطقه، افزایش تقاضای انرژی، تلاش‌های کشورهای منطقه‌ای برای نوسازی نیروهای دفاعی، اختلافات مرزی و درگیری‌ها بین سایر بازیگران منطقه‌ای، و تسلیحات هسته‌ای همگی احتمال درگیری‌های جدید را افزایش می‌دهند. افزایش تقاضای انرژی نقش مهمی در میان عوامل تهدیدکننده امنیت کشورهای منطقه ایفا می‌کند. سهم فزاینده کشورهای ایندوپاسفیک در اقتصاد جهانی منجر به افزایش تقاضای انرژی شده است. نیازهای انرژی اقتصادهای در حال توسعه در منطقه ایندوپاسفیک فراتر از ذخایر انرژی منطقه‌ای است و شامل حمل و نقل و بهره‌برداری از منابع انرژی از اوراسیا و منطقه خزر، مناطقی که قدرت‌های جهانی برای نفوذ در آن‌ها رقابت می‌کنند، می‌شود (Ateş and Erkan, 2019). یکی دیگر از مسائل انرژی منطقه‌ای، روی آوردن کشورهای ایندوپاسفیک به انرژی هسته‌ای برای رفع کمبود انرژی است که ژاپن، چین، کره جنوبی، تایوان و کره شمالی در صدر این روند قرار دارند. این گسترش تولید و استفاده از انرژی هسته‌ای، احتمال درگیری‌های منطقه‌ای بیشتر را افزایش می‌دهد. ظهور تنش‌ها و بی‌ثباتی‌های جدید،

کشورهای منطقه را مجبور می‌کند تا برای محافظت از امنیت انرژی و منافع استراتژیک خود، به دنبال اتحاد‌های استراتژیک باشند که این امر رقابت قدرت را در منطقه عمیق‌تر می‌کند (Caşın, 2003). یکی از عوامل بی‌ثبات‌کننده اصلی در پویایی امنیت منطقه‌ای، اختلاف بر سر دریای چین جنوبی است. ادعاهای ارضی دریایی گسترده چین، همراه با گسترش حضور نظامی و ابتکارات ساخت جزایر مصنوعی، نگرانی‌های قابل توجهی را در مورد امنیت انرژی و الگوهای ناوبری تجاری ایجاد می‌کند. این محیط استراتژیک، حضور نظامی پایدار ایالات متحده و چارچوب‌های همکاری امنیتی پیشرفته با شرکای ایندوپاسفیک را ضروری می‌سازد (Storey, 2017). چالش‌های امنیتی معاصر شامل بحران میانمار، اجبار نظامی بالقوه علیه تایوان توسط چین و برنامه هسته‌ای کره شمالی است که نمایانگر تهدیدات اصلی برای صلح منطقه‌ای هستند. افزون بر موارد ذکر شده در بالا، تسلیحات هسته‌ای شش کشور ایندوپاسفیک به تهدیدات این منطقه اضافه گردیده است.

توانمندی‌های نظامی ایالات متحده آمریکا

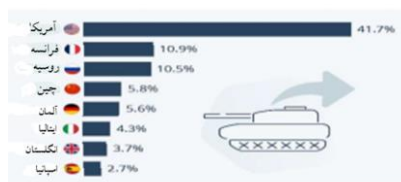
تاریخچه ارتش ایالات متحده در جریان اصلی توسعه نظامی مدرن غربی قرار دارد. وارث سنت‌های اروپایی، ارتش آمریکا هم از آن جریان اصلی وام گرفته و هم به آن کمک کرده است. ایالات متحده در قرن هیجدهم، در دوران بزرگ جنگ‌های سلسله‌ای اروپایی که عموماً شامل ارتش‌هایی از سربازان حرفه‌ای و یونیفرم‌پوش بود، متولد شد که مانورها و نبردهای آنها، توده‌های غیرنظامی یک دولت - ملت را تا حد زیادی بی‌تأثیر گذاشت. این امر با ظهور «ملت در نبرد» در طول انقلاب فرانسه و جنگ‌های ناپلئونی تغییر کرد. جنگ با انگیزه ایدئولوژی انقلابی به درگیری ارتش‌های

شمالی) و ژاپن. واشنگتن در طول سالیان متمادی از توجیهات زیادی برای تأکید شدید خود بر ابزار نظامی استفاده کرده است. آمریکا مداخلات خود را به نام دموکراسی برای مداخله در امور داخلی آسیا و خاورمیانه و آسیای مرکزی توجیه کرده است. وابستگی ایالات متحده به نفت خاورمیانه اغلب یک انگیزه اساسی برای مداخله نظامی مستقیم یا مداخله در توسعه سیاسی، به ویژه در منطقه ایدئوپاسفیک بوده است. امروزه، با داشتن نیروهای دریایی و هوایی بی نظیر، ایالات متحده دارای ظرفیت منحصربه‌فردی برای اقدام نظامی در هر نقطه از جهان است، به گونه‌ای که با اجبار منافع خود را دنبال کند و آنچه را که برنامهریزان نظامی ایالات متحده صراحتاً «تسلط طیف کامل» می‌نامند، تأیید کند (Global Policy Forum, Archive, 2023).

سهم آمریکا از کل تجارت جهانی اسلحه

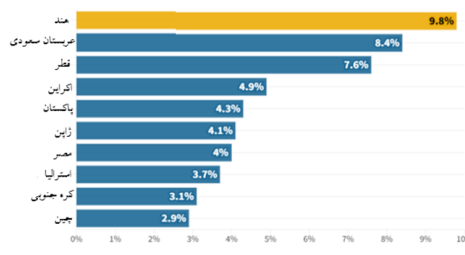
بر اساس آمارها، پنج صادرکننده بزرگ سلاح به ترتیب آمریکا، روسیه، فرانسه، چین و آلمان هستند. آمریکا که قبلاً در صدر فهرست قرار داشت، صادرات خود را ۱۴ درصد افزایش داد و اکنون ۴۱/۷ درصد از انتقال تسلیحات جهانی را به خود اختصاص داده است. حدود ۶۰ درصد از تمام هواپیماهای جنگی و بالگردهای سفارش داده شده در سراسر جهان، محصولات آمریکا هستند. تنها در سال ۲۰۲۲، ۱۳ کشور در مجموع ۳۷۶ هواپیما و بالگرد جنگی را به تولیدکنندگان مستقر در آمریکا سفارش دادند (SIPRI, 2023).

توده‌ای سربازان وظیفه تبدیل شد. با گسترش انقلاب صنعتی در قرن بعد، جنگ حتی پیچیده‌تر شد و تأثیر فزاینده‌ای بر عناصر بیشتری از جامعه داشت. این دوره جدید در جنگ با تکامل ایالات متحده به‌عنوان یک کشور مستقل مصادف شد (Stewart, 2009). به لحاظ دامنه جغرافیایی، آمریکا یک قدرت جهانی با منافع جهانی است. در نتیجه، ارتش این کشور به لحاظ دامنه جغرافیایی وظیفه دارد از کشور در برابر حمله دفاع کند و از منافع ملی آن در مقیاس جهانی مناسب محافظت کند. ایالات متحده بر این عقیده نیست که فقط بر یک منطقه جغرافیایی تمرکز کند یا منافع آن را به چالش بکشد. اقتصاد آن به تجارت جهانی وابسته است. با بسیاری از متحدان تعهداتی دارد و باید چندین رقیب اصلی را در نظر بگیرد که به‌طور معمول، پیوسته و تهاجمی منافع آن را به چالش می‌کشند و به دنبال جابه‌جایی نفوذ خود در مناطق کلیدی هستند. ارتش ایالات متحده باید بتواند از آزادی استفاده از مشترکات جهانی محافظت کند - حوزه‌های دریا، هوا، فضا و فضای سایبری - که رونق و نفوذ سیاسی آمریکا به آن بستگی دارد. ایالات متحده آمریکا از فن‌آوری پیشرفته جنگی در ابعاد زمینی، دریایی، هوایی و سایبری در رتبه اول جهان قرار دارد. در زمینه هسته‌ای از موشک‌های بالستیک قاره-پیما برخوردار است (Heritage.org, 2024). به لحاظ دامنه و بُرد جغرافیایی، ایالات متحده اکنون صدها پایگاه برون مرزی دارد، حتی در کشورهای بزرگ و ثروتمندی مانند بریتانیا، آلمان، ایتالیا، کره جنوبی (برای نظارت بر کره

شکل ۵: ترتیب جهانی صادرکنندگان اصلی اسلحه (۲۰۱۹-۲۰۲۳)

Fig. 5: Global ranking of major arms exporters (2019-2023)

شکل ۶: ترتیب جهانی واردکنندگان اصلی اسلحه (۲۰۱۹-۲۰۲۳)

Fig. 6: Global ranking of major arms importers (2019-2023)

در آمریکا در رتبه جهانی این کشور بسیار حائز اهمیت است. تولیدکنندگان تسلیحات آمریکا تقریباً نیمی از فروش جهانی را تولید می‌کنند. به این ترتیب شرکت‌های آمریکایی از سال ۲۰۱۹ تاکنون در فروش تسلیحات پیشتازاند. شرکت‌های آمریکایی پیشرو مانند لاکهید مارتین بزرگ‌ترین شرکت سازنده تسلیحات در جهان است. بیشتر تولیدات آن در عرصه هوا - فضا است. در جدول ذیل سایر شرکت‌های اسلحه سازی پیشرو معرفی شده است (Statista, 2023).

با توجه به دو شکل بالا از هشت کشور صادرکننده عمده اسلحه در جهان ۳ کشور متعلق به منطقه ایندوپاسفیک است که اهمیت توانمندی نظامی و درآمد حاصل از تجارت اسلحه در این منطقه را نشان می‌دهد. در عوض از ۱۰ کشور واردکننده عمده تسلیحات نظامی در جهان به ترتیب هند، پاکستان، ژاپن، استرالیا، کره جنوبی و چین از کشورهای منطقه ایندوپاسفیک رتبه‌های بالایی را به خود اختصاص داده‌اند. هند تنها کشوری در منطقه ایندوپاسفیک است که بیشترین خرید و واردات تسلیحات نظامی را از کشورهای دیگر در جهان دارد. نقش شرکت‌های تولیدکننده اسلحه

جدول ۳: رتبه‌بندی درآمد شرکت‌های تولیدکننده تسلیحات نظامی آمریکا (۲۰۲۲-۲۰۲۴)

Table 3: Revenue ranking of US military weapons companies (2022-2024)

Rank	Company Name	Year	Revenue (\$B)	Net Profit (Loss) (\$B)
1	Lockheed Martin	2022	65.984	5.880
		2023	67.571	5.652
		2024	71	5.3
2	Boeing	2022	66.608	(5.053)
		2023	71.936	(1.8)
		2024	66.5	(11.8)
3	Northrop Grumman	2022	36.602	3.601
		2023	39.290	2.056
		2024	41	4.17
4	Rhytian	2022	67.07	7.31
		2023	70.57	7.93
		2024	80.7	6.54
5	General Dynamics	2022	39.407	3.390
		2023	42.305	3.327
		2024	47.72	4.1

فیلیپین، جمهوری کره و تایلند) و ادامه همکاری با کشورهایمانند بنگلادش، برونئی، هند، اندونزی، مالزی، میکرونزی، پاکستان، سنگاپور و ویتنام است (Hajat and Ahmadi Emami Davazadeh, 2024). افزایش قدرت اقتصادی (افزایش ثروت) در کنار نیاز به مواد خام و وجود اختلافات زیاد زمینی در کنار حضور قدرت‌های فرمانطقه‌ای باعث شده است که منطقه ایندوپاسفیک به سرعت وارد یک مسابقه تسلیحاتی شود. یکی از نکاتی که امروزه باعث شده بسیاری از کشورهای آسیایی مانند ژاپن، کره جنوبی، تایوان، سنگاپور و استرالیا در منطقه اقیانوس آرام به سمت خرید تسلیحات سنگین روی بیاورند مقابله با چین است. معادله‌های ژئوپلیتیک جنوب آسیا بیشتر تحت تأثیر دو قدرت مهم و برتر این منطقه یعنی هند و پاکستان است (Mehrabi and Abbasian, 2023). می‌توان گفت در دوران بعداز جنگ سرد، استراتژی سیاست خارجی هند،

با اعلام استراتژی «نگاه به شرق آسیا» در سال ۲۰۱۲، سیاست منطقه‌ای دولت آمریکا زمینه‌های فعالیت جدیدی از جمله تقویت اتحادهای امنیتی دوجانبه، تعمیق روابط کاری با قدرت‌های نوظهور مانند چین، تعامل با نهادهای منطقه‌ای چندجانبه و توسعه تجارت و سرمایه‌گذاری، گسترش حضور نظامی و پیشبرد حقوق بشر و دموکراسی را گشود (Mansoorian and Hafeznia, 2016). امنیت و اقتصاد آمریکا به‌طور جدایی‌ناپذیری با حجم وسیع تجارتی که جریان دارد از طریق ایندوپاسفیک مرتبط است. اهمیت اقتصادی، منافع امنیتی و اهمیت جغرافیایی این منطقه دریایی وسیع، اتکای فزاینده به نیروهای دریایی برای حفاظت از منافع آمریکا و حفظ تعهد مداوم به ثبات منطقه را دیکته می‌کند. بر اساس منافع راهبردی مشترک، ایالات متحده به دنبال تقویت همکاری مشترک با متحدان خود در منطقه هند-آسیا-اقیانوس آرام (استرالیا، ژاپن، نیوزیلند،

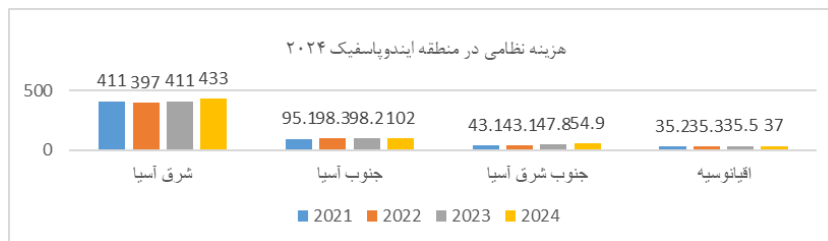
قرار دارد و همواره سایه جنگ را بر سر خود احساس کرده و به شدت به کمک نظامی آمریکا نیاز دارد. استرالیا نیز یکی از کشورهای واردکننده تسلیحات در منطقه ایندوپاسفیک است و حتی برای تأمین نیروی دریایی خود قرارداد آکوس را با آمریکا و انگلیس برای ساخت زیردریایی هسته‌ای منعقد کرد که به نوعی نشان‌دهنده ترس از تهدید چین در این منطقه است. در واقع، توافق سه جانبه آکوس در سال ۲۰۲۱ برای تسهیل انتقال فناوری نظامی بین ایالات متحده، بریتانیا و استرالیا و برای مبارزه با قدرت رو به رشد چین ایجاد شد. چین که به‌عنوان بزرگ‌ترین ارتش جهان شناخته می‌شود و اکثر این کشورها آن را یک تهدید می‌دانند، تنها ۴/۶ درصد نیاز دفاعی خود را وارد می‌کند و بیشتر تسلیحات تجهیزات نظامی این کشور در چین تولید می‌شود (Nan Tian et al, 2024).

براساس داشتن محیطی آرام و دور از تنش پایه‌گذاری شده است (Ahmadi and Etaat, 2014). اندونزی، سنگاپور و مالزی نیز از آمریکا، آلمان، فرانسه، انگلیس، روسیه و حتی چین و برزیل تسلیحات نظامی می‌خرند. تایوان یکی دیگر از کشورهای منطقه شرق آسیا محسوب می‌شود که در سال‌های اخیر هزینه‌های زیادی برای نیروهای مسلح خود پرداخت کرده است. در چند دهه اخیر، چین و آمریکا چندین بار به تقابل نظامی کامل بر سر موضوع تایوان رسیده‌اند و طبیعتاً تایوان بیش از سایر کشورها نگران نوسازی و توسعه سریع ارتش چین است. ژاپن و کره جنوبی دو کشور دیگری هستند که سرمایه‌گذاری زیادی روی نیروهای مسلح خود در این منطقه دارند و ادعا می‌کنند که این اقدام ناشی از نگرانی آنها نه تنها از سوی چین، بلکه از سوی کره شمالی است. کره جنوبی یکی دیگر از کشورهای آسیایی است که در همسایگی کره شمالی و نزدیک به چین

جدول ۴: هزینه‌های نظامی جهانی در منطقه ایندوپاسفیک (میلیارد دلار) (۲۰۲۱-۲۰۲۴)

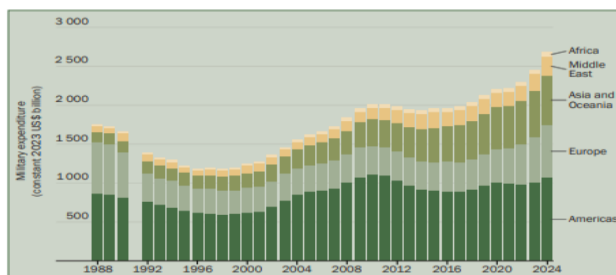
Table 4: Global military expenditures in the Indo-Pacific region (billion dollars) (2021-2024)

Region Name	2021	2022	2023	2024
East Asia	411	397	411	433
Oceania	35.2	35.3	35.5	37
South Asia	95.1	98.3	98.2	102
Southeast Asia	43.1	43.1	47.8	54.9
Total	584.4	573.7	592.5	626.9

شکل ۷: نمودار هزینه‌های نظامی در منطقه ایندوپاسفیک (میلیارد دلار) (۲۰۲۱-۲۰۲۴)

Fig. 7: Chart of Military Expenditures in the Indo-Pacific Region (Billion Dollars) (2024-2021) Drawing: Authors

شکل ۸: هزینه‌های نظامی جهان بر اساس قاره (۱۹۸۸-۲۰۲۴)

Fig. 8: World military expenditures by continent (1988-2024)

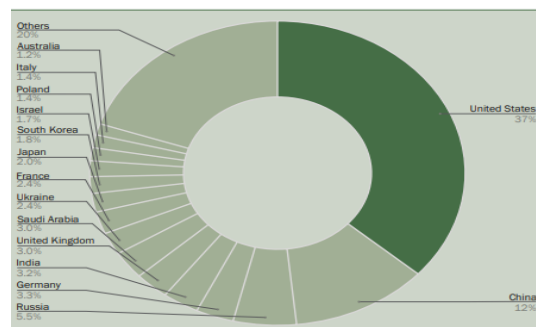
سهمی از هزینه‌های دولتی در سال ۲۰۲۴ به ۷/۱ درصد افزایش یافت و هزینه‌های نظامی جهان به ازای هر نفر با ۳۳۴ دلار، بالاترین میزان از سال ۱۹۹۰ بود. کل هزینه‌های نظامی ۲/۵ درصد از تولید ناخالص داخلی جهانی (جی دی پی) را در سال ۲۰۲۴ تشکیل داده است. پنج کشور با بیشترین هزینه در سال ۲۰۲۴ ایالات متحده، چین، روسیه، آلمان و هند بودند که در مجموع ۶۰ درصد از هزینه‌های نظامی جهان را تشکیل می‌دادند که چهار کشور جزء منطقه ایندوپاسفیک هستند (SIPRI Fact Sheet, 2025).

بزرگ‌ترین هزینه‌کنندگان نظامی جهان در سال ۲۰۲۴ براساس گزارش جدید مؤسسه تحقیقات صلح استکهلم مجموع هزینه‌های نظامی در جهان در سال ۲۰۲۴ با افزایش ۹/۴ درصدی نسبت به سال گذشته به ۲۷۱۸ میلیارد دلار رسیده است. هزینه نظامی جهان به شدت در میان گروه نسبتاً کوچکی از دولت‌ها متمرکز است. دو بزرگ‌ترین هزینه‌کننده، ایالات متحده و چین، حدود نیمی از هزینه‌های نظامی جهان را در سال ۲۰۲۳ به خود اختصاص داده‌اند. میانگین هزینه‌های نظامی به‌عنوان

جدول ۵: بیشترین هزینه‌کنندگان نظامی جهان ۲۰۲۳-۲۰۲۴

Table 5: The largest military spenders in the world 2023-2024

Country	Rank in 2023	Rank in 2024	Military Expenditure 2023(\$B)	Military Expenditure 024(\$B)
America	1	1	820.3	997
China	2	2	296	314
Russia	3	3	107	149
Germany	7	4	88.5	88.5
India	4	5	83.6	86.1

شکل ۹: سهم هزینه‌های نظامی جهان در ۱۵ کشور با بالاترین هزینه‌ها در سال ۲۰۲۴

Fig. 9: Share of global military spending in the 15 highest-spending countries in 2024

سازی آمریکایی در رتبه‌بندی جهانی این کشور بسیار مهم است. تولیدکنندگان اسلحه آمریکایی تقریباً نیمی از فروش جهان را تولید می‌کنند. اکنون منطقه ایندوپاسفیک به هدف جدید شرکت‌های فروش تسلیحات تبدیل شده است. افزایش قدرت اقتصادی یکی از ویژگی‌های بارز کشورهای منطقه ایندوپاسفیک است که در چند دهه اخیر به شکلی کاملاً واضح خود را نشان داده است. منطقه ایندوپاسفیک به سرعت در حال ورود به یک مسابقه تسلیحاتی است. یکی از دلایلی که امروزه بسیاری از کشورهای منطقه ایندوپاسفیک را به سمت خرید تسلیحات سنگین سوق داده است، افزایش سریع قدرت اقتصادی و نظامی چین است که باعث شده بسیاری از کشورهای منطقه به دنبال نوسازی نیروهای نظامی خود باشند. کشورهایی مانند ژاپن،

نتیجه‌گیری

ایالات متحده تنها بر یک منطقه جغرافیایی متمرکز نیست یا مایل به چالش کشیدن منافع خود نیست. اقتصاد آن به تجارت جهانی وابسته است. این کشور به بسیاری از متحدان تعهداتی دارد و باید چندین رقیب اصلی را در نظر بگیرد که به‌طور معمول، پیوسته و تهاجمی منافع آن را به چالش می‌کشند و به دنبال تغییر نفوذ خود در مناطق کلیدی هستند. بر اساس آمار ارائه شده، پنج کشور بزرگ صادرکننده تسلیحات در جهان آمریکا، روسیه، فرانسه، چین و آلمان هستند. ایالات متحده که پیش از این در صدر این فهرست قرار داشت، صادرات خود را ۱۴ درصد افزایش داد و اکنون حدود ۴۱/۷ درصد از انتقال تسلیحات جهانی را به خود اختصاص داده است. نقش شرکت‌های اسلحه

منطقه به نوعی به تسلیحات نظامی آمریکایی وابسته هستند و همین امر باعث خرید تسلیحات بیشتر کشورهای مذکور و نوسازی ارتش خود می‌شود. از دیدگاه‌های ژئوپلیتیکی و ژئواکونومیکی معاصر، ایندوپاسفیک نمایانگر یک گستره استراتژیک وسیع بین اقیانوس هند و اقیانوس آرام است که یک پیوند حیاتی برای امنیت جهانی را تشکیل می‌دهد. این اهمیت استراتژیک با قابلیت‌های تولیدی قابل توجه و وزن جمعیتی منطقه که ۵۶٪ از جمعیت جهان را در بر می‌گیرد، تقویت می‌شود. به نظر می‌رسد آمریکا با فروش تسلیحات به کشورهای منطقه بتواند بازار تسلیحات خود و شرکت‌های تسلیحاتی آمریکایی و تعادل امنیتی منطقه را حفظ کند و تا حدودی چین را مهار کند و جایگاه قدرت خود را در منطقه حفظ نماید.

سپاسگزاری

نویسندگان این مقاله از تمامی افرادی که در تهیه و انتشار این مقاله مؤثر بوده‌اند تشکر و قدردانی می‌نمایند. این مقاله از هیچ سازمان یا ارگانی کمک مالی دریافت نکرده است.

کره جنوبی، تایوان، سنگاپور و استرالیا از جمله خریداران بزرگ تسلیحات در منطقه اقیانوس آرام هستند که برای مقابله با چین سلاح خریداری می‌کنند. هند در سال‌های اخیر به بزرگ‌ترین واردکننده تسلیحات در جهان تبدیل شده است و به تنهایی ۱۴ درصد از واردات تسلیحات جهان را به خود اختصاص داده است. تقریباً اکثر سازندگان بزرگ سلاح در جهان در بازار هند سهم دارند. از ۵ کشور عمده صادرکننده تسلیحات در جهان، ۳ کشور متعلق به منطقه ایندوپاسفیک است که نشان‌دهنده اهمیت قدرت نظامی و درآمد حاصل از تجارت اسلحه در این منطقه است. بر اساس آمار دقیق SIPRI، منطقه ایندوپاسفیک حدود ۲/۴۰۰ میلیارد دلار بین سال‌های ۲۰۲۱-۲۰۲۴ هزینه کرده‌اند. در این میان، نقش شرکت‌های تولیدکننده سلاح آمریکایی مهم و پر رنگ است و سهم به‌سزایی در اقتصاد آمریکا داشته‌اند. آمریکا به عنوان بزرگ‌ترین کشور در صادرات تسلیحات به این منطقه، نه تنها اقتصاد خود را تثبیت و تحکیم می‌کند، بلکه برای مهار کشورهای نوظهور در زمینه تجارت و نظامی در منطقه ایندوپاسفیک، در هزینه‌های خود با انعقاد قراردادهای نظامی (مانند آکوس) صرفه‌جویی می‌کند. اکثر کشورهای پیشرفته اقتصادی و نظامی این

پانویس

1-AUKUS

References

- Allahvardizadeh, R. and Karimi, M., 2024. The Position of the Indian Ocean in the Promotion of India to a Leading maritime Power. *World Politics*, v. 13(1), p. 83-109. doi: 10.22124/wp.2024.26253.3293 (In Persian).
- Amiri, M. and Ghafarizadeh, M., 2022. The Strategic Approach of America and India to the Indo-Pacific region. *Scientific Quarterly of Political and International Approaches*, Shapa Issue 1735-739X1, v. 14(1 (71 Consecutive)), Autumn, p. 123-148.
- Auslin, M., 2017. *The End of the Asian Century*. Yale University Press, 279 p.
- Çaşın, M.H., 2003. Küreselleşmenin Doğu ve Güneydoğu Asya'nın güvenlik stratejilerine yansımaları', *Küreselleşme ve Uluslararası Güvenlik: Birinci Uluslararası Sempozyum Bildirileri*, İstanbul, Ankara: Genelkurmay Basımevi.
- Chong, A. and Wu, Sh.S., 2018. Indo-Pacific' vs. 'Asia-Pacific': Contending Visions? *RSIS Commentary*, No.03428, February, p. 1-3.

2-SIPRI

- Available at: <https://www.rsis.edu.sg/wpcontent/uploads/2018/02/CO18034.pdf>. <https://fawikipedia.org/wiki>.
- Cohen, S.B., 2015. *Geopolitics: The Geography of International Relation*. Third Edition, Published by Rowman & Littlefield.
- Erkan, A.Ç. and Ateş, A., 2019. Will Russia be a threat to China? Sino-Russian energy relations via energy weapon model', *International Journal of Eurasia Social Sciences*, v. 10(36), p. 252-280.
- Etaat, J. and Ahmadi, E., 2014. Analysis of the most important sources of tension and threat in the relations between Pakistan and its neighbors. *Political Studies*, winter 2014, v. 26, p. 1-36.
- Evans, J.N., 1998. *The Penguin Dictionary of International Relations*. London: Penguin Books.
- Ghaderi Hajat, M. and Ahmadi Davazadeh Emami, F., 2024. Geopolitical Foundations of US-China Competition in the Asia-Pacific, *World Politics*, v. 13(2), p. 53-81, Doi:10.22124/wp.2024.26081.3281.

- Global policy, 2023. Us Military Expansion and Intervention. From <https://archive.globalpolicy.o>
- Rg.
- Hafeznia, M.R., 2016. Principles and Concepts of Geopolitics. Mashhad: Papoli publication.
- Hafeznia, M.R. and Mansourian, A.R., 2016. Great Power Relations in the Indian Ocean. The 9th Congress of the Iranian Geopolitical Association and the First Conference of the Iranian Border Region Geography and Planning Association, Iran, Zahedan. At <https://civilica.com/doc/733435>.
- Heritage, Jan 24, 2024. An Assessment of U.S. Military Power. <https://www.heritage.org/militaryStrength/assessment-us-military-power>.
- International Center for Peace Studies, July 11, 2019. US Strategy to Contain China in the Indo-Pacific. <https://peace-ipsc.org/fa>.
- Jafarinia, A., Akhbari, M. and Moradian, M., 2019. Analysis of Military Power Indicators of Political-Geographical Units in the International System. Scientific-Research Quarterly of New Approaches in Human Geography, v. 11(3), p. 1-17 (In Persian).
- Jamshidi, M. and Yazdanshenas, Z., 2019. Strategy of Turning to Asia; The Rise of China and the National Security Policy of the United States in East Asia, Quarterly of Political Sciences, v. 11, p. 1-19 (In Persian).
- Jittipat, Poonkham, J., 2022. The Indo-Pacific: A Global Region of Geopolitical Struggle. Points of View. At isc@mfa.mail.go.th
- Kazemi, V., 1402. Indo-Pacific Geostrategy and Iran's Position. Center for Political and International Studies. <https://www.ipis.ir/portal/subjectview/725429/>
- Khezri, R., 2010. US and Chinese Strategy in the Asia-Pacific Region: Cooperation and Conflict. Foreign Policy Quarterly, v. 25(3), p. 21-42 (In Persian).
- Lammers, R.B., Vorosmarty, C.J., Fekete, B.M. and Meybeck, M., 2000. "Global system of rivers: Its role in organizing continental land mass and defining land-to-ocean linkages". Global Biogeochemical Cycles, v. 14 (2).
- Maps of India, 2025. Map of the Location of Countries in the Indo-Pacific Region. At <https://maps of India. Com>.
- Maps of World, 2025. World Map with Countries. <https://www.mapsofworld.com>.
- Mottaqi, E., 2011. Theoretical Analysis of US Behavioral Patterns towards China. International Relations Studies Quarterly, v. 5(19(18)), p. 217-240 (In Persian).
- Mohammadi, H.R. and Mikame, I., 2013. The Impact of Oil on the US Military Presence in the Persian Gulf. Earth Science Research, v. 14, p. 34-52.
- Mehrabi, A.R. and Abbasian, Q., 2013. Geopolitical Analysis of the Relations of the Northern Indian Ocean Countries on the Policy-Making of the Islamic Republic of Iran. Geopolitics Quarterly, v. 19(3), p. 90-115 (In Persian).
- Nabavi, S.A., 1990. Philosophy of Power. Tehran: Organization for the Study and Development of Humanities Books. 184 p.
- Philomine, A., Verlaan, J. and Morgan, R., 2024. Indian Ocean | History, Map, Depth, Islands, & Facts. From <https://www.britannica.com>.
- Roumina, E., 2025. Transformation in Global Geostrategic Realms: From Maritime Order Fragmentation to Continental Order Transition. Geopolitics Quarterly, v. 21(2), p. 338-355.
- Sageology, 2010. Analysis Techniques in Military Geology. <https://sageology.blogfa.com/post/51>.
- Shah, M. and Shah, M., 2019. Military Power as an Integral Element of National Power. A Malaysian Perspective.
- SIPRI Fact Sheet, 2025. Trends in World Military Expenditure, 2024. April 2025. file:///C:/user/pc/Desktop/SIPRI%20Fact%20Sheet%202025.pdf
- SIPRI, Dec 2, 2024. World's Top Arms Producers See Revenues Rise on the Back of Wars and Regional Tensions. At Sipri.Org.
- Statista, 2023. Annual Financial Reports of Companies. From: <https://www.Statista>.
- Statista, 2025. Global Ranking of Major Arms Importers (2024). <https://www.Statista>.
- Stewart, R.W., 2009. American Military History. Volume 1, Washington, D.C
- Storey, I., 2017. The South China Sea dispute: Outlook and implications ' , Southeast Asian Affairs, p. 46-56.
- The Government of the Republic, 2024. Strategy for a Free, Peaceful, and Prosperous Indo-Pacific Region. Published by the Government of the Republic of Korea on December 2024.
- Tian, N., Lopes da Silva, D., Xiao, L. and Orenzo, S., 2024. Trends in -World Military Expenditure (2023). SIPRI Fact Sheet, April, at: www.sipri.org.
- Toffler, A., 1991. The Transition of Power - Translated by Shahidokht Kharazmi Zarghani, Hadi and Mohammad Reza Hafeznia and Zahra Ahmadipour and Abdolreza Eftekhari Designing. (2006). a Model of National Power Measures of States (Doctoral dissertation) - Geopolitical Quarterly, Journal v. 2.
- Tuan, T.A., 2020. Maritime security in the Indo-Pacific: Mixed opportunities and challenges from connectivity strategies, responding to the Geopolitics of Connectivity.
- Wikipedia. Free Encyclopedia, 2024. Indian Ocean. <https://fa.wikipedia.org/wiki>.